

DATOS IDENTIFICATIVOS

Técnicas gráficas

Materia	Técnicas gráficas			
Código	P01G010V01305			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Debuxo			
Coordinador/a	Salamanca Mota, Manuel Dimas			
Profesorado	Salamanca Mota, Manuel Dimas			
Correo-e	sr.dimas@yahoo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>A materia [Técnicas Gráficas] centra a súa docencia no razoamento e produción de imaxes multiplicables por métodos tradicionais, a partir de matrices e a súa estampaxe.</p> <p>Coa ideación e a realización de imaxes gráficas a través dun proxecto evolutivo, preténdese que o alumno se achegue aos conceptos propios da obra gráfica, que coñeza os diferentes procedementos e recursos básicos de gravado e estampaxe e que desenvolva a súa capacidade de experimentación, ademais de impulsalo a formular os seus intereses artísticos e a desenvolver a súa propia linguaxe en relación coas outras materias do curso.</p>			

Competencias de titulación

Código	
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecementos básicos dos materiais, útiles e dispositivos do gravado e a estampaxe.	A6 A7 A9 A12

Coñecementos históricos básicos do gravado.	A5 A6 A7
Coñecementos básicos dos procesos, procedementos e técnicas do gravado.	A9 A12
Coñecementos básicos dos procesos de edición.	A9 A12
Coñecementos básicos do vocabulario e dos códigos da disciplina.	A6 A7
Coñecemento dos fundamentos teóricos e históricos da obra do gravado e das técnicas de estampaxe.	A5
Capacidade de comprensión dos procesos asociados ao gravado e á estampaxe.	A9 A12
Capacidade de aplicar con creatividade procesos, técnicas e sistemas de gravado e estampaxe.	A31 A32
Capacidade de comprender as implicacións da multiplicidade na creación artística.	A2 A17 A19
Habilidade no uso de ferramentas e recursos do medio nun nivel básico.	A42 A43
Habilidade para xerar sistemas de produción do gravado.	A42 A43
Habilidade na integración creativa dos diferentes procesos técnicos.	A42 A43

Contidos

Tema	
I. Gravado e estampa. Principios referentes á obra gráfica.	<ul style="list-style-type: none"> - Introducción aos procedementos e pensamentos propios das técnicas gráficas para a creación de imaxe múltiple e seriada. Noción de obra orixinal múltiple. - Aproximación aos conceptos de gravar, incidir, recordar, escribir, debuxar, deixar pegada, etc. - Historia, vocación e evolución das técnicas gráficas. - Terminoloxía, nomenclatura, etc. - Explicación dos diferentes procedementos manuais e das súas linguaxes. - A experimentación e a multiplicación como base dun proxecto gráfico evolutivo. Repetición, transformación, seriación, evolución, etc.
II. Ideación e elaboración dun proxecto gráfico.	<ul style="list-style-type: none"> - Presentación dun proxecto teórico-práctico tendo en conta as características conceptuais da arte gráfica. - Por que unha obra estampada, reproducible (ou non), múltiple, seriada? - Idear un proxecto evolutivo a través da elaboración e transformación da/s matrices e dos diferentes recursos na estampaxe, cun mínimo de dez estampas. - Elaboración dunha memoria teórica. Elaboración do proxecto: - Presentación e bosquexos previos - Investigación teórica e busca de referencias - Planificación da produción. - Elaboración dun proxecto teórico.

III. Producción e experimentación.
 Para a produción dos proxectos valoraranse diferentes recursos apropiados a cada linguaxe e proxecto conceptual, a partir dunha matriz a prancha perdida ou coa combinación de varias matrices e a súa estampaxe con múltiples recursos. Realización dun conxunto ou serie de estampas na idea de proxecto evolutivo (multiplicación-transformación).

Produción (elaboración da/s matrices e a súa estampaxe):
 ☐ Xilografía sobre contrachapado, dm ou linóleo. - Proxecto a unha soa cor
 - Varias cores a prancha perdida.
 - Maneira negra
 ☐ Gravado calcográfico ou procesos directos sobre metal, PVC, metacrilato...
 - Punta seca (liña e mancha).
 - Maneira negra
 - Aditivas. Carborundo. Vernices ou procesos indirectos (por medio de ácidos).
 - Augaforte (liña e valores con tramados)
 - Técnicas de levantado e augatinta (mancha) ou procesos directos sobre metal, PVC, metacrilato... ou ben técnicas con aditivos, collagraph, sobre cartón, madeira...
 - Aglutinantes, adhesivos e materiais de carga. - Efectos e texturas con collage.
 ☐ Recursos de estampaxe (en negro e cores)
 - Tinguido e limpeza das matrices segundo os resultados buscados (contrastado, entrapado, ton de placa, à la poupée).
 - Re-estampaxe
 - Tinguido en oco e relevo, método Hayter.
 - Tinguido de modelos, recortes, reservas, chine collé.
 - Estampaxe sobre diferentes papeis.
 ☐ Elección e preparación dos papeis.
 ☐ Secado e prensado.
 ☐ Presentación final nunha carpeta. Cada estampa coa su ficha técnica.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	15	25
Proxectos	10	20	30
Prácticas de laboratorio	40	55	95

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposicións teóricas acerca dos principios referentes á obra gráfica: pensamentos e procedementos. Apoio audiovisual: procedementos técnicos e visualización de obras. - Historia da Arte e creación contemporánea. - Visualización de traballos de alumnos anteriores.
Proxectos	Seguimento individual e en grupo: - dos pre-proxectos e dos bosquexos (caderno de campo) - do proxecto teórico (marco conceptual e referencias doutros artistas). Orientación bibliográfica da planificación e produción do proxecto (realización da/s matrices, proceso de estampaxe e presentación final).
Prácticas de laboratorio	- Demostración práctica dos diferentes procedementos. - Seguimento da realización da/s matriz/ces e da súa modificación-evolución (a prancha perdida e novas pranchas complementarias) - Seguimento dos procesos de estampaxe (estampaxe dos diferentes estados da/s matriz/ces e variacións con diferentes recursos). - Recomendacións para a presentación final.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Proxectos	Proxectos: - Seguimento individual do proxecto en todas as súas fases dentro do marco conceptual da materia. (Ver metodoloxía). - Tutelar e asesorar a súa investigación teórica e orientar a súa procura de referencias. - Impulsarlle o alumno a formular os seus intereses artísticos e desenvolver a súa propia linguaxe en relación coas outras materias do curso. Prácticas de laboratorio - Seguimento práctico personalizado para a produción do proxecto. - Seguir a evolución teórica-práctica do proxecto, a súa planificación, a súa realización técnica, ata a súa presentación final. - Orientar e aconsellar na elección dos procedementos técnicos apropiados a cada proxecto e linguaxe persoal. - Controlar o bo manexo das ferramentas e maquinaria para unha aplicación óptimo dos procesos. - Fomentar e canalizar a capacidade de exploración e experimentación do alumno. HORARIO DE TITORÍAS: LUNS DE 08,30 A 10 E DE 14 A 17. DESPACHO DO PROFESOR

Prácticas de laboratorio	<p>Proxectos: - Seguimento individual do proxecto en todas as súas fases dentro do marco conceptual da materia. (Ver metodoloxía). - Tutelar e asesorar a súa investigación teórica e orientar a súa procura de referencias. - Impulsarlle o alumno a formular os seus intereses artísticos e desenvolver a súa propia linguaxe en relación coas outras materias do curso. Prácticas de laboratorio - Seguimento práctico personalizado para a produción do proxecto. - Seguir a evolución teórica-práctica do proxecto, a súa planificación, a súa realización técnica, ata a súa presentación final. - Orientar e aconsellar na elección dos procedementos técnicos apropiados a cada proxecto e linguaxe persoal. - Controlar o bo manexo das ferramentas e maquinaria para unha aplicación óptimo dos procesos. - Fomentar e canalizar a capacidade de exploración e experimentación do alumno. HORARIO DE TITORÍAS: LUNS DE 08,30 A 10 E DE 14 A 17. DESPACHO DO PROFESOR</p>
--------------------------	--

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	<p>Valorarase:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a asistencia a clase e a atención activa. - a intervención ao final das leccións con preguntas ou comentarios. - a participación nos seminarios e debates, así como a colaboración a partir da investigación persoal. - a correcta aplicación dos contidos das sesións no proxecto teórico e práctico. 	10%
Proxectos	<p>Presentación dunha pequena memoria/proxecto teórico:</p> <p>Valorarase, por unha parte, a motivación teórica del proxecto e, pola outra, a súa planificación e produción (durante as prácticas de laboratorio).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sistema de avaliación continua ata a entrega da memoria. <p>Criterios de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comprensión dos conceptos propios da obra gráfica múltiple, expostos nas clases maxistrais e nos seminarios participativos. - Capacidade de análise e de relación entre os diferentes contidos e a súa aplicación para o seu propio proxecto. - Claridade de expresión na exposición. - Ampliación dos coñecementos e das referencias artísticas. - Uso correcto da terminoloxía propia e das citas. - Orixinalidade e rigor na presentación do tema. 	20%
Prácticas de laboratorio	<p>Entrega dunha carpeta coas estampas realizadas, seguindo a idea de proxecto evolutivo (multiplicación-transformación).</p> <p>Valorarase a produción do proxecto, a súa planificación, realización e presentación segundo os criterios seguintes:</p> <p>Criterios de avaliación xerais:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sistema de avaliación continua e dos traballos entregados (carpeta cun mínimo de 10 estampas, tamaño de matriz entre A4 e A3). - O interese artístico das imaxes estampadas. O alumno terá a opción de establecer un debate dentro do grupo da clase en defensa da valoración do seu traballo. En caso contrario, o profesor valorará este aspecto unilateralmente. - A comprensión e utilización correcta dos procesos técnicos, tanto na elaboración e evolución das matrices como na súa correcta estampaxe. Valorarase a complexidade dos procedementos empregados. - A adecuación dos procedementos que se utilicen ao proxecto e linguaxe propios. - A planificación e realización das diferentes etapas do proxecto evolutivo. - A capacidade de experimentación e a curiosidade investigadora do alumno. - A coherencia ou incoherencia de todos os exercicios do alumno. - A asistencia a clase. - A participación na dinámica da clase, tanto en tarefas de organización (limpeza, adquisición e bo uso de materiais colectivos, etc.) como en noutras posibles colaboracións co grupo de clase. 	70%

Outros comentarios sobre a Avaliación

convocatoria extraordinaria de Xullo día 6 as 16,00h de 2015

Bibliografía. Fontes de información

Historia de un arte. El grabado, Ed. Skira. Carroggio,

Martín, Judy., **Enciclopedia de técnicas de impresión**, Ed. Alcanto, Barcelona, 1994,

Catafal Rull, Jordi y Oliva Fábregas, Clara, **El Grabado**, . Ed. Parramón, 2002,

Dawson, Michel, **Guía completa de Grabado e impresión**, Ed. H. Blume, Madrid, 1982.,

Chamberlain, Walter, **Grabado en madera y técnicas afines**, Ed. H. Blume, Madrid,1988,

Premio nacional de grabado, Calcografía nacional,

Obra gráfica, Fundación CIEC Betanzos,

BELLIDO Zambrano, Ana, **El grabado no tóxico en la escuela**,

RAMOS GUADIX, Juan Carlos, **Técnicas aditivas en el grabado contemporáneo**, Universidad de Granada, 1992.,

- **Repetición/Transformación**, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid, 1992,

Gilles Deleuze, **Diferencia y repetición**, Madrid : Júcar, 1988,

- NOYCE, Richard, **Printmaking at the edge**, A&C Black (London), 2006,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Producción artística: Imaxe II/P01G010V01602

Proxectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Traballo de Fin de Grao/P01G010V01991

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102